

Vážený pan
Mgr. Jan Simon
Ředitel Centra uměleckých těles, soutěží a přehlídek
Český rozhlas
Vinohradská 12
120 99 Praha 2

V Praze dne 24. října 2014

OTEVŘENÁ REAKCE NA ODPOVĚĎ MGR. JANA SIMONA NA OTEVŘENÉ VYJÁDŘENÍ ASISTENTŮ VEDENÍ DRDS KOZNÁMENÍ O PLNÁNOVANÝCH ORGANIZAČNÍCH ZMĚNÁCH

Vážený pane řediteli,

dne 17. října 2014 jsme Vám zaslali otevřené vyjádření asistentů vedoucích Dismanova rozhlasového dětského souboru (“DRDS”) (“Vyjádření”) v reakci na Vaše oznámení o plánovaných změnách týkající se organizace a restrukturalizace souboru od 1. ledna 2015 (“Oznámení”). Do dnešního dne bohužel ze strany vedení Českého rozhlasu (“ČRo”) nebyly splněny námi uvedené požadavky týkající se především:

- I. veřejné omluvy paní Zdeně Fleglové a panu Václavu Fleglovi (“manželům Fleglovým”) za nedůstojné a nepřijatelné jednání, a to jak z Vaší strany, tak ze strany vedení Českého rozhlasu, které k uvedeným krokům a způsobu jejich provedení dalo souhlas;
- II. veřejné ocenění práce a přínosu manželů Fleglových pro několik generací členů a absolventů, stejně jako pro dobrou pověst celého ČRo v České republice i v zahraničí;
- III. umožnění manželům Fleglovým a jejich asistentům bezproblémové dokončení práce v umělecké sezóně 2014/15;
- IV. zveřejnění komplexního a detailního plánu dalšího fungování DRDS pro další umělecké sezóny; a
- V. prošetření celé záležitosti vedením a Radou ČRo a vyvození odpovídajících důsledků.

Rádi bychom Vám touto cestou poděkovali za Vaši rychlou odpověď na Vyjádření datovanou 17. října 2014 (“Odpověď”). Tato však nejenže výše uvedené požadavky zcela přehlíží, ale obsahuje i řadu nepřesností, nejasností a vágních pojmů, na které si Vás níže dovolujeme upozornit.

1. ***“Chtěl bych Vás ujistit o tom, že krok, ke kterému jsem nyní musel přistoupit, zvažuji již delší dobu a je výsledkem dlouhodobých úvah o tom, jaké poslání měl Dismanův soubor v dobách svého založení a v jaké pozici se vůči svému zřizovateli nachází dnes.”***

Zastáváme názor, že sloučení DRDS s Dětským pěveckým sborem je významnou změnou, což dokládají i ke dnešnímu datu tři Českým rozhlasem vydané tiskové zprávy. S ohledem na rozsah změn shledáváme jako jediný akceptovatelný způsob jejich provedení dlouhodobou, otevřenou a transparentní diskusí o přínosech DRDS a požadavcích na něj kladených ze strany ČRo. Toto nejen že nebylo předem prodiskutováno s veřejností, ale dokonce ani se současnými uměleckými vedoucími, manželi Fleglovými, natož pak s rodiči samotných členů souboru. Opakujeme, že Oznámení bylo rozesláno bez jakéhokoli náznaku předchozích jednání. Poukazujeme na skutečnost, že takový postup není transparentní a přiči se etickým zásadám, čímž je v rozporu s 1. odstavcem dokumentu nazvaného “Hodnoty”, dostupného na webových stránkách ČRo na adrese <http://www.rozhlas.cz/informace/misevize/> (“Hodnoty”). Pokud jste uvedenou změnu plánoval s dostatečným časovým předstihem, klademe si otázku, proč takový krok nebyl projednán se stranami, jichž se změna dotýká nejvíce, totiž uměleckými vedoucími, jejich asistenty a rodiči členů. V této souvislosti si dále klademe otázku, proč současným uměleckým vedoucím, jejich asistentům a rodičům členů nebyl společně s Oznámením zaslán i detailně zpracovaný návrh koncepce dalšího fungování souboru, aby byly všechny strany stejně dobře informovány, a vznikl tak prostor k věcné diskusi na Vámi stanovené schůzi s rodiči dne 4. listopadu.

Zdůrazňujeme, že jste dosud nejevil zájem o skutečnou činnost DRDS a prakticky jste s ní svým vlastním přičiněním nepřišel do styku. Jako asistenti jsme se s Vámi během aktivit souboru neměli možnost pravidelně setkávat, a to ani na letních soustředěních, které Vaší předchůdci každoročně navštěvovali, ani na četných divadelních představeních, ba dokonce ani na zkouškách souboru konaných přímo v budově ČRo. Není nám proto jasné, na jakém základě jsou vystavěny Vaše úvahy o poslání DRDS, a už vůbec nám není jasné, z čeho těží Vaše domněnka o tom, v jaké pozici se soubor nachází vůči svému zřizovateli dnes.

Pokud byste byl se skutečnou činností DRDS obeznámen, bylo by Vám jasné, že ta je plánována na období celé umělecké sezóny a krok přerušování započaté umělecké sezóny téměř v její polovině, navíc odvoláním uměleckých vedoucích a zrušením jejich pozic, by se Vám tak, stejně jako nám, zdál nelogický. Vyvozujeme proto, že změny vyplývají z neznalosti skutečného stavu věci a jako takové je nemůžeme akceptovat.

V neposlední řadě konstatujeme, že bez ohledu na současnou pozici souboru je jeho ustálený vývoj méně dynamický, ale dlouhodobě stabilní a zdravý. Klíč k harmonii

neshledáváme v násilné sekvenci restrukturalizačních kroků, ale v kvalitní komunikaci s tímto tělesem. Nekvalitní komunikaci s vedením DRDS Vám vytykáme a právě této formě komunikace se snažíme dlouhodobě předejít.

2. ***“Doba se totiž mění a s ní i požadavky na činnosti, které rozhlas klade na všechny, kdo v jeho nitru pracují.”***

U tohoto vyjádření shledáváme paralelu s problematikou vzdělávání. Nedomníváme se, že hlavním cílem souboru je vytváření kvalitních výstupů bez ohledu na další činnosti a všestranný rozvoj jeho členů. Naopak, na základě vlastní dlouhodobé praktické zkušenosti s činností souboru vidíme, že soubor poskytuje svým členům komplexní přípravu a společenské základy pro budoucí výkon řady pozic. Celkově tak usiluje o to, aby z jeho členů byli vzdělaní jedinci se schopností přizpůsobit se mj. i významným organizačním změnám.

3. ***“Dále vás chci ujistit, že rozhodnutí o restrukturalizaci DRDS je zcela v mé kompetenci - v příloze Vám proto zasílám k nahlédnutí Statut Dismanova rozhlasového dětského souboru.”***

Ve Vyjádření a v této reakci na Vaši Odpověď (“Reakce”) nerozporujeme Vaše rozsáhlé kompetence, ale Váš dlouhodobý postoj vůči DRDS a neznalost jeho skutečné činnosti (viz bod 1), na základě nichž nelze způsob provedení změn a způsob Vašeho jednání, popsaný detailně již v našem Vyjádření, v této souvislosti akceptovat, a to i s ohledem na dokument nazvaný “Mise a Vize” dostupný na webové stránce na adrese <http://www.rozhlas.cz/informace/misevize/> (“Mise a Vize”). Tento stanoví, že “základním kamenem firemní kultury jsou hodnoty společnosti, které vycházejí z poslání Českého rozhlasu [...] a projevují se v našem myšlení, chování, kvalitě mezilidských vztahů [a] rozhodování.” I přesto, že jste k provedení daných změn formálně kompetentní, nedomníváme se, že jsou tyto prováděny v souladu s Misí a Vizí ČRo, ani v souladu s platnými zákony České republiky (viz bod 16).

4. ***“Soubor bude pod názvem “Dismanův rozhlasový dětský soubor a pěvecký sbor” fungovat i nadále.”***

ČRo vydal v souvislosti plánovanými změnami tři tiskové zprávy, přičemž v každé je nové vzniklé těleso označováno jinak: v tiskové zprávě ze dne 13. října 2014 není uveden žádný název nově vzniklého tělesa, v tiskové zprávě ze dne 16. října 2014 je uveden název “Dismanův rozhlasový dětský soubor a pěvecký sbor”, zatímco tisková zpráva ze dne 20. října 2014 označuje vzniklé těleso jako “Dismanův dětský soubor”, přičemž však stále užívá zkratku DRDS. Tato skutečnost nás utvrzuje v postoji, že změny nejsou finalizovány, ba evidentně dokonce ani řádně připraveny. Nemůžeme tak proto toto Vaše vyjádření vnímat jako závazek.

Podotýkáme zároveň, že není naším jediným zájmem, že bude soubor nadále fakticky fungovat (existovat), ale stejně tak nám záleží na způsobu, jakým bude soubor fungovat. Vzhledem k rázu navržených opatření je už nyní zjevné, že současný duch souboru bude zcela zničen. I zde proto poukazujeme na skutečnost, že navržené změny vůbec nerespektují současné uspořádání (viz bod (a) níže).

5. *“Změny, které Dismanův soubor čekají od 1. ledna 2015, naplánoval Český rozhlas jako zřizovatel, který má plnou zodpovědnost za jeho budoucnost.”*

Rozumíme postoji ČRo v otázce zodpovědnosti za budoucnost souboru. Právě proto nás kroky vedení udivují. Není přece v silách managementu rozhlasu zcela řídit každé těleso, které se pod jeho křídly rozvíjí. Právě proto existuje v DRDS funkce uměleckého vedoucího, který tuto zodpovědnost z velké části převádí na sebe. Vzhledem k akcentovanému duchu souboru si dovoluujeme konstatovat, že umělci vedoucí Zdena a Václav Fleglovi se těší úctě a podpoře řady absolventů souboru, celého kolektivu asistentů vedení a rodičů většiny členů. Odstřihnutím manželů Fleglových tato podpora zcela zaniká a z DRDS zůstane jen jméno. A i toto jméno bude od 1. ledna 2015 poupraveno. Neexistuje podle nás vážnějšího projevu ohrožení budoucnosti tohoto tělesa.

6. *“To nepopírá neoddiskutovatelné zásluhy dosavadních uměleckých vedoucích Zdenky Fleglové a Václava Flegla, kteří za své 24 leté působení vychovali celou řadu významných osobností veřejného a kulturního života, tak i osobností, které jsou často vysoce uznávanými odborníky v nejrůznějších oblastech s pevným vřelým vztahem ke kulturnímu prostředí.”*

Pokud tedy nepopíráte zásluhy manželů Fleglových během doby jejich působení v DRDS, není nám jasné, co je skutečným motivem pro restrukturalizaci a zrušení pozice uměleckého vedoucího souboru (když zmiňovaný koncept doteď fungoval).

Oceňujeme však, že zásluhy manželů Fleglových (včetně pana Václava Flegla, jehož jste dříve odmítal uznat za součást vedení DRDS, jímž prokazatelně je) uznáváte. Zdůrazňujeme však náš požadavek, aby toto uznání bylo publikováno ve veřejné tiskové zprávě ČRo.

7. *“Personální změna ve vedení souboru nicméně jde ruku v ruce s nutnou změnou strukturální a nijak neohrožuje kontinuitu tohoto tělesa.”*

Jak jsme již zmínili v bodě č. 5, kontinuitu tohoto tělesa zajišťuje především hluboce respektované angažmá manželů Fleglových. Angažmá, respektované a podporované ze strany asistentů vedení, absolventů souboru a rodičů členů. Všechny tři subjekty již různými formami komunikace sdělily, že nebudou podporovat restrukturalizační plán ČRo. Právě realizací tohoto plánu tudíž k ohrožení kontinuity nutně dojde.

8. ***“Plánované změny byly rovněž projednány Programovou radou Českého rozhlasu a krok slučující administrativně a organizačně oba soubory neznamena v žádném případě poníženi jejich odborné úrovně.”***

Poníženi odborné úrovně vyplývá z poníženi Dismanovy ideje kulturně-estetické výchovy. Zrušením pozice sbormistra a zavedením lektorů se nám zdá, že děti budou plnit úkoly předem daného návodu, což Miloslav Disman komentoval slovy: *“Jde přece o zájmovou, tvořivou činnost; přesným návodem by se právě tato tvořivost utlumila.”*¹ Rodinné prostředí, ve kterém bylo s dětmi pracováno, považujeme za jeden z nejdůležitějších aspektů a jsme přesvědčeni, že jeho omezení či odstranění nutně poníží i onu diskutovanou odbornou úroveň.

9. ***“Chceme také, aby byly zachovány hodnoty, se kterými byl Dismanův soubor založen.”***

Přestože tvrdíte, že stojíte o zachování hodnot, se kterými byl soubor založen, plánovaná restrukturalizace a zrušení postu uměleckého vedoucího zastávaného manželi Fleglovými, kteří tyto hodnoty dosud nejenže ctili, ale dokonce je považovali za automatické, jsou kroky naprosto opačným směrem. Vnímáme je jako vyjádření nestability a nepřipravenosti Vašich rozhodnutí, která mohou vést ke ztrátě podpory a rodinného zázemí, které soubor dosud pro své členy vytvářel.

10. ***“Cílem je budovat v dětech vedle etické a estetické výchovy také vztah k rozhlasu jako k médiu a sociálnímu fenoménu, nejen vztah k Dismanovu rozhlasovému dětskému souboru.”***

Je patrné, že právě provedené kroky vztah dětí k ČRo ochlazují. Do této chvíle byl ČRo v souboru pojmem těšícím se obrovské úctě a respektu. Členové jsou vedeni k pravidelnému poslechu rozhlasových stanic a sledování dění v této instituci. Z tohoto vyvozujeme úspěch dosavadních postupů při tvoření vztahu nejen k DRDS, ale i k *“rozhlasu jako k médiu a sociálnímu fenoménu”*. Příkladem budiž úspěšný členský rap k 90. výročí ČRo s názvem *“Devadesát let je Rozhlas”*, který byl ke zhlédnutí nejen na oficiálních stránkách souboru, ale i u příležitosti několika našich vystoupení.

11. ***“To, že se spojuje DRDS s Dětským pěveckým sborem, je záležitostí organizačního rázu a chci Vás ujistit, že prostředky, které Český rozhlas do činnosti obou těles doposavad vkládal ve svém součtu, a to beze zbytku, budou vloženy do organizační jednotky, v níž budou děti z obou stávajících souborů od 1. 1. 2015 působit, budou-li o to mít zájem.”***

¹ DISMAN, Miloslav a KUBÁLEK, Vratislav. Dětský přednes a dramatický projev. 1. vyd. V Praze: Státní pedagogické nakladatelství, 1968. s. 35

Spojení obou těles dalece přesahuje organizační ráz a ignorování této skutečnosti jen svědčí o neznalosti celé problematiky dětských uměleckých těles, zejména pak Dismanova rozhlasového dětského souboru (viz odst. 1). Tam jsou děti přijímány s řadou schopností, bez nichž není práce v souboru možná. Anektování uměleckého tělesa, které je jednostranně zaměřeno, povede ke zcela bezúčelnému snažení řady dětí proniknout do oborů, pro něž nemají potřebné dispozice.

12. ***“Spojení souborů do jednoho celku neznamena násilné propojení dosavadních činností. Naopak se budeme snažit dětem nabídnout širší portfolio aktivit, od kterých se odvíjí vznik programu Českého rozhlasu.”***

Nemáme pocit, že z navržené restrukturalizace vzejde širší portfolio aktivit. DRDS se dlouhé roky profiluje ve všech zmíněných oblastech, a to pod dohledem odborných lektorů, jejichž angažmá rovněž není ničím nově přineseným. Paní Jitka Borkovcová celé řadě členů poskytuje hodnotné znalosti v oblasti rozhlasové techniky, pan Michal Macourek je více než odborným lektorem pro oblast zpěvu a hlasové vybavenosti. Problematiku divadelní výchovy zaštiťovala sama Zdena Fleglová, která je pro danou problematiku zcela kompetentní. Pan Václav Flegl se věnuje dětem v oblasti písemného projevu, pro což má rovněž více než jen dostatečné kompetence. V oboru produkční činnosti jsme nepracovali s odborným lektorem ze zcela jasného důvodu: děti jsou do souboru přijímány v útlém věku a odcházejí tak mladé, že jednoduše nemá smysl zatěžovat je oborem, který není vyučován ani na žádné státní střední škole a patří výhradně do oblasti vysokoškolského vzdělání.

13. ***“Změna v DRDS není náhlá, nastane až od 1. ledna 2015.”***

Práce v uměleckých tělesech se řídí tzv. uměleckou sezónou a nikoli kalendářním rokem. Tato umělecká sezóna začíná přibližně v září a končí v červnu. DRDS se pochopitelně pro svou povahu vymyká běžným uměleckým souborům, ale pro svou práci potřebuje podobné zázemí jako jiné umělecké subjekty. Protože se DRDS účastní mnoha tuzemských i zahraničních projektů, potřebuje své aktivity s předstihem plánovat. Zákrokem, který naruší uměleckou sezónu, dojde tedy ke značné destabilizaci chodu souboru a vzhledem k Vámi prezentované koncepci ji může doslova paralyzovat. Proto nemůžeme souhlasit s tvrzením, že změna není náhlá, když její provedení může spolupráci na domácích i zahraničních projektech přerušit.

14. ***“Český rozhlas se všemi zúčastněnými stranami komunikuje a již v prvním informačním dopise uvedl, že veškeré relevantní informace rodičům sdělí na schůzce 4. listopadu 2014. Prvotní informaci o změnách jsme rodičům dali k dispozici v co nejkratším termínu, který byl možný, tedy hned po finálním projednání a schválení v rámci struktury Českého rozhlasu.”***

S odkazem na rozbor prvního odstavce opakujeme, že postup a způsob komunikace považujeme za zcela nestandardní a z našeho pohledu nepřijatelný. Očekávali

bychom za dané situace, mimo jiné, že současní vedoucí, jejich asistenti a rodiče členů budou o detailním plánu fungování DRDS od 1. ledna 2015 informováni s předstihem, aby již na Vámi iniciované schůzi dne 4. listopadu 2014 byli s problematikou dostatečně obeznámeni, a mohli se tak ke změnám zodpovědně vyjádřit.

15. *“Dále Vás ubezpečuji, že Český rozhlas ctí všechny důležité hodnoty dle vámi citované ‘Mise a Vize’ a jedná podle ní.”*

S odkazem na faktický detailní rozbor odstavců 1, 3, 6 a 16 konstatujeme, že se Vaše jednání prokazatelně Hodnotám, Misi a Vizi, a Cílům ČRo přičítá.

16. *“Zároveň si nejsme vědomi, že bychom zasáhli do vašich práv o osobních údajích. Vámi zmiňovaným e-mailem byly pouze poskytnuty informace všem zúčastněným stranám.”*

V reakci na Vaše vyjádření týkající se problematiky údajného porušení práv k ochraně osobních údajů si dovoluujeme s Vaším stanoviskem nesouhlasit. Dle ustanovení § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (“ZOOÚ”), lze e-mailovou adresu považovat za osobní údaj, pokud lze na jeho základě určit identitu subjektu. Zde se domníváme, že s ohledem na znění většiny e-mailových adres identitu jejich držitelů (subjektů) určit lze. Podle ust. § 13 ZOOÚ je pak Český rozhlas jakožto správce těchto osobních údajů povinen přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům či jejich neoprávněným přenosům. S ohledem na skutečnost, že Český rozhlas odeslal Oznámení všem příjemcům v kopii, byly tyto e-mailové adresy neoprávněně a nahodile zpřístupněny ostatním adresátům, tzn. třetím stranám, a došlo tak i k jejich neoprávněnému přenosu, jelikož nikdo z adresátů k takovému přenosu nedal svolení. Vyvozujeme, že Český rozhlas si je porušení uvedeného ustanovení zákona vědom, protože Druhou tiskovou zprávu již rozeslal na e-mailové adresy adresátů ve skryté kopii, aby tak zákon nebyl z jeho strany porušen. S ohledem na výše uvedené tak mají adresáti (subjekty) v souladu s § 21 odst. 2 písm. a) ZOOÚ právo na omluvu nebo jiné zadostiučinění. Při vynaložení veškerého úsilí, které lze od Českého rozhlasu (správce) požadovat, bylo možno porušení povinnosti ČRo vyplývající z ust. § 13 ZOOÚ zabránit. Konečně poukazujeme na skutečnost, že dle ust. § 46 bude bez dalšího správci, který poruší povinnost uloženou mu podle ZOOÚ, potrestán pokutou do výše 10 000 000 Kč.

ČRo by měl proto na základě tohoto porušení zákona vyvodit odpovědnost, a to i s ohledem na Cíle ČRo, zejména odst. 2, který stanoví, že cílem ČRo je mj. posilování vlády práva.

Krom výše uvedeného si dovoluujeme poukázat na následující další skutečnosti:

- (a) Vaše rozhodnutí sloučení mladšího a staršího souboru se dle našeho názoru významově rovná kroku sloučení první a deváté třídy základní školy. Domníváme se, že rozhodnutí týkající se dětského souboru by měla zohledňovat jistý vývoj dětí, kterým procházejí, a skutečnost, že s dětmi mladšího věku je třeba pracovat jiným způsobem, než s dětmi staršími. Klademe si proto otázku, proč k takto nelogickému kroku zrušení dvou souborů dochází.
- (b) Jak z Vašeho Oznámení, tak z naší schůze dne 14. 10. 2014 vyplývalo, že si děti budou moci vybírat mezi čtyřmi lektory. Zároveň však tvrdíte, že děti budou rozvíjeny všeobecně. Pokud si dítě ale nevybere všechny čtyři lektory, zdají se nám tyto modely neslučitelné. Také nás zaráží, že vkládáte takovou zodpovědnost a možnost volby do rukou zdaleka ne zletilého dítěte, které si své cíle a priority teprve utváří a nemůže reálně zvážit všechny okolnosti a důsledky svého případného výběru.
- (c) I přes absolutní nedostatek informací ohledně nového konceptu struktury souboru, které jste poskytl jak nám, tak veřejnosti, je jasná pozice Vás, případně Jany Říhové jakožto souborového Dramaturga. Chtěli bychom vyjádřit nesouhlas s tímto rozvržením pozic a poprosit Vás o argumenty, které Vás k takovému rozhodnutí vedly.

Vážený pane řediteli, s ohledem na naši výše uvedenou argumentaci opakovaně odmítáme navrhané změny a jejich způsob provedení a zdůrazňujeme, že trváme na splnění našich požadavků uvedených ve Vyjádření. Apelujeme tímto na vedení rozhlasu a Radu ČRo, aby Vaše jednání, i s ohledem na případné další zainteresované osoby, řádně prošetřily a vyvodily odpovídající důsledky. Závěrem si Vás touto cestou dovoluujeme informovat, že vzhledem k výše uvedenému porušení ZOOÚ v současné chvíli zvažujeme podání podnětu k Úřadu pro ochranu osobních údajů, který podle zákona provádí dozor nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem při spravování osobních údajů, přijímá podněty a stížnosti občanů na porušení tohoto zákona, projednává přestupky a uděluje pokuty za porušení zákona.

S pozdravem

Josef Kaňka,
Prokop Novák,
Adam Snellgrove,
Karolína Vaňková,
Jakub Gryc,
Jiří Švorc,
Lenka Švorcová,
Tobiáš Vacek,

Josef Tuček,
Ondřej Sova,
Tomáš Urbánek,
Jáchym Ozuna,
Claudia Mónica Gutiérrez,
Magdalena Podrazilová,
Kateřina Kovaříková,
Matěj Vejdělek,
Oliver Procházka,
Johana Kozáková,

asistenti současného vedení Dismanova rozhlasového dětského souboru.